

Nee, tenzij-toets en compensatieplan NNL, dijkversterking Buggenum

22 mei 2024

Kenmerk R003-1292853FLR-V01

Verantwoording

Titel	Nee, tenzij-toets en compensatieplan NNL, dijkversterking Buggenum
Opdrachtgever	Ploegam B.V.
Projectleider	██████████
Auteur(s)	██████████
Tweede lezer	██████████
Uitvoering meet- en inspectiewerk	N.v.t.
Kenmerk	R003-1292853FLR-V01
Aantal pagina's	21 (exclusief bijlagen)
Datum	22 mei 2024
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding & doel	5
1.2	Hoe is het Natuurnetwerk Nederland beschermd?	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Huidige situatie en beoogde ontwikkeling	7
2.1	Huidige situatie.....	7
2.2	Beoogde ontwikkeling	7
3	Provinciaal beschermde gebieden	9
3.1	Natuurnetwerk Limburg	9
3.1.1	Nee, tenzij-toets	9
3.1.2	Compensatieplan	9
3.2	Groenblauwe mantel	10
4	Toetsing NNL en Groenblauwe mantel	11
4.1	Nee, tenzij-toets NNL	11
4.1.1	Ligging plangebied ten opzichte van de NNL	11
4.1.2	Wezenlijke kenmerken en waarden	12
4.1.3	Oppervlakte	13
4.1.4	Samenhang	15
4.1.5	Verstoringsfactoren	15
4.1.6	Conclusie Nee, tenzij-toets NNL	15
4.2	Toetsing Groenblauwe mantel	16
4.2.1	Ligging plangebied ten opzichte van de Groenblauwe mantel	16
4.2.2	Mogelijke effecten op de Groenblauwe mantel	16
4.2.3	Groene karakter	17
4.2.4	Visueel-ruimtelijk karakter	17
4.2.5	Cultuurhistorisch erfgoed	18
4.2.6	Reliëf	18
4.2.7	Ruimte voor water en waterberging in laagten en beekdal	18
4.2.8	Externe werking Groenblauwe mantel – NNL	18
4.2.9	Conclusie Groenblauwe mantel	19

Kenmerk R003-1292853FLR-V01

5	Compensatieopgave>NNL	19
5.1	Compensatieverplichting	19
5.2	Conclusie	20
6	Literatuur	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Ploegam B.V. is voornemens om een dijkversterking uit te voeren in Buggenum. Voor de dijkversterking dient getoetst te worden welke effecten op beschermde natuurwaarden aan de orde kunnen zijn en welke consequenties dit heeft voor de uitvoerbaarheid en benodigde vergunningen.

Veel natuurgebieden in Nederland zijn beschermd als het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN omvat bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden met als doel deze beter met elkaar en het omliggende gebied te verbinden. Provincies zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van de gebieden. Het plangebied maakt deel uit van het Natuurnetwerk Limburg (NNL) en de Groenblauwe mantel. In voorliggende notitie is een voorverkenning uitgevoerd voor de consequenties van de ruimtelijke ingreep binnen het NNL en de Groenblauwe mantel.

In deze rapportage is getoetst of de dijkversterking in het plangebied kan leiden tot significante negatieve effecten op het Natuurnetwerk Limburg en de Groenblauwe mantel.

1.2 Hoe is het Natuurnetwerk Nederland beschermd?

Naast de bepalingen van de Omgevingswet gelden door de provincie Limburg in de omgevingsverordening vastgelegde (aanvullende) beschermingsregels voor natuurgebieden die deel uitmaken van provinciaal beschermde gebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het Natuurnetwerk Nederland (hierna: 'NNN', voorheen de Ecologische Hoofdstructuur/EHS) is een netwerk van natuurgebieden waarmee de biodiversiteit in Nederland behouden en versterkt wordt. Veel natuurgebieden in Nederland maken deel uit van dit netwerk van bestaande en nieuw in te richten natuurgebieden door heel Nederland. De meeste Natura 2000-gebieden maken ook deel uit van het NNN. De begrenzing van het NNN is, behalve in Rijkswateren, een bevoegdheid van GS van de provincies, vast te leggen in de omgevingsverordening (artikel 2.44 lid 4 Ow). Ook worden daarin regels gesteld met als doel 'de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland' (artikel 7.8 Bkl).

In het NNN geldt het 'Nee, tenzij' -principe. Dit betekent dat wijzigingen van een omgevingsplan, óf plannen die daarmee in strijd zijn niet zijn toegestaan wanneer deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN aantasten (artikel 7.8 lid 2 Bkl). De wezenlijke waarden en kenmerken omvatten actuele én potentiële waarden¹ (artikel 7.7 lid 2 Bkl). Ze worden door de provincies vastgesteld in de Omgevingsverordening (artikel 7.7 lid 1 Bkl), met inachtneming van de door de provincie vast te leggen doelen ten aanzien van natuur die genoemd worden in artikel 2.18 lid 1

¹ Voorbeelden zijn areaal, kwaliteit, samenhang, natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, waterhuishouding, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, landschapsstructuren en de belevingswaarde (Ministerie van LNV *et al.*, 2007)

onder g Ow. In Limburg is het Natuurnetwerk Nederland uitgewerkt als het Natuurnetwerk Limburg (hierna: NNL).

In de provincie Limburg zijn naast het NNL ook gebieden aangeduid en beschermd als Groenblauwe mantel en Beschermingsgebied Nationaal landschap Zuid-Limburg. Het plangebied maakt deel uit van de Groenblauwe mantel. Een toetsing van effecten op de Groenblauwe mantel is daarom aan de orde. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Beschermingsgebied Nationaal landschap Zuid-Limburg. Het beschermingsgebied is daarom niet behandeld in deze rapportage.

1.3 Leeswijzer

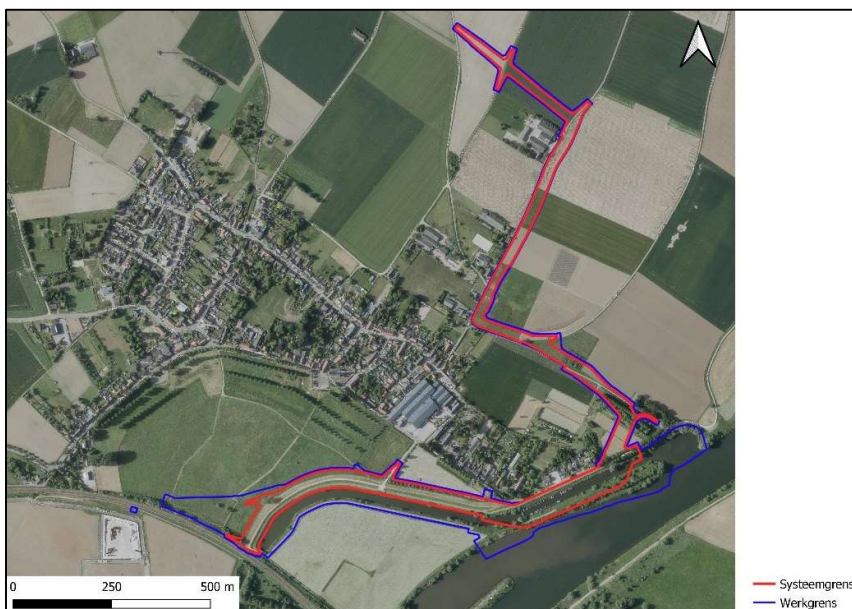
Dit rapport beschrijft de effecten van de dijkversterking in Buggenum op het beschermde Natuurnetwerk Nederland. In hoofdstuk 2 is het voornemen beschreven. Hoofdstuk 3 bestaat uit de Nee, tenzij-toets. In hoofdstuk 4 wordt de conclusie besproken.

2 Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 2.1. Het plangebied is gelegen aan de zuid- en noordoostzijde van het dorp Buggenum. De volgende wegen liggen binnen het plangebied: Ohéstraat, Dorpsstraat, Groeneweg, Wijnaardenweg, Arixweg, Holpotterweg en Spirwitweg. Aan de westzijde van het plangebied volgt het plangebied grotendeels een bestaande dijkstructuur en aan de oostkant ligt het plangebied voornamelijk langs de randen van agrarische percelen. Binnen het plangebied zijn verharde en onverharde wegen aanwezig. Aan de zuidkant van het plangebied ligt een watergang welke uitmond in de Maas. Bomen zijn verspreid door het plangebied aanwezig.

Binnen het plangebied wordt onderscheid gemaakt in de werkgrens en de systeemgrens. De werkgrens betreft het tijdelijke werkterrein waar in de uitvoeringsperiode werkzaamheden gaan plaatsvinden. De systeemgrens betreft het gebied waarbinnen de dijkversterking permanent wordt aangelegd.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied met de systeemgrens (rood omljnd) en de werkgrens (blauw omljnd)

2.2 Beoogde ontwikkeling

In totaal wordt 3,2 km aan waterkering aangebracht, waarvan ca. 1,8 km nieuw tracé. Een groene kering wordt aangebracht die qua opbouw en uitvoeringsmethodiek in 3 typen is op te delen:

- Dijkvak 1 t/m 4, en dijkvak 7: Groene kering nieuw tracé
 - Doordat sprake is van een nieuw tracé, kunnen deze dijkvakken in grote stukken in één keer worden aangebracht
- Dijkvak 6: Groene kering bestaand tracé (uitbreiding)

- Dijkvak wordt binnenwaarts versterkt. Doordat de hoogwaterveiligheid binnen 48 uur gewaarborgd moet zijn, wordt dit dijkvak in kleinere delen aangebracht
- Dijkvak 5: (dempen koelwaterkanaal en verwijderen langsdam)
 - De werkzaamheden vinden gefaseerd plaats. Op hoofdlijnen is de fasering gericht om de waterkering in den droge op te bouwen, waarbij de meest kritische werkzaamheden in het laagwaterseizoen plaatsvinden.
 - Fase 1: verplaatsen haven en verwijderen slib in koelwaterkanaal
 - Fase 2: afdammen koelwaterkanaal, bemalen, aanleg depot
 - Fase 3: opbouwen kern van de dijk
 - Fase 4: opbouwen van de kleibekleding
 - Fase 5: verwijderen resterende deel langs dam en landschappelijke inrichting

Op de dijk worden verharde en half verharde wegen gerealiseerd. Het dijklichaam wordt na afronding van de werkzaamheden ingezaaid met een kruidenrijk grasmengsel.

In bijlage 1 is het uitvoeringsplan voor de dijkversterking opgenomen. In dit uitvoeringsplan is een uitgebreide toelichting opgenomen op de uitvoeringsmethodiek en opbouw van de dijkversterking.

Als uitgangspunt is aangenomen dat de dijkversterking geen verkeersaantrekkende werking heeft en niet leidt tot intensiever gebruik van de weg.

3 Provinciaal beschermde gebieden

3.1 Natuurnetwerk Limburg

3.1.1 Nee, tenzij-toets

Het NNL is een netwerk van natuurgebieden waarmee de biodiversiteit behouden en versterkt wordt. In het NNL geldt het 'nee, tenzij' -principe. Dit betekent dat wijzigingen van bestemmingsplannen, óf plannen die in strijd zijn met het vigerende bestemmingsplan, niet zijn toegestaan wanneer deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNL aantasten. De wezenlijke waarden omvatten actuele en potentiële waarden met betrekking tot areaal, kwaliteit, samenhang, natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, waterhuishouding, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, landschapsstructuren en de belevingswaarde (Ministerie van LNV., 2007). De herbestemming moet worden geborgd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen omgevingsplan.

Een ruimtelijke ingreep die betrekking heeft op een gebied dat deel uitmaakt van de NNL is doorgaans niet toegestaan als deze (Artikel 8.2 Omgevingsverordening):

- Nadelige gevolgen kan hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNL
- Kan leiden tot een vermindering van de kwaliteit, de oppervlakte of de samenhang tussen de gebieden van het Natuurnetwerk Nederland

Onder de volgende voorwaarden is aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied wel toegestaan (Artikel 8.3 Omgevingsverordening):

- Er is sprake van een groot openbaar belang
- Er zijn geen reële alternatieven aanwezig
- Maatregelen worden genomen om zoveel als mogelijk negatieve effecten te beperken en voor het aangetaste deel vindt natuurcompensatie plaats, waarbij:
 - De compensatie niet mag leiden tot een verlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden
 - De compensatie tijdig plaats vindt op financiële wijze of in natura in nog niet gerealiseerde delen van het NNL

3.1.2 Compensatieplan

Wanneer uit een Nee, tenzij-toets blijkt dat sprake is van negatieve effecten op één of meerdere aspecten van het NNL dient compensatie plaats te vinden.

De compensatieopgave voor het NNL wordt bepaald op basis van de ontwikkelingssnelheid en de vervangbaarheid van de aan te tasten beheertypen. Het compensatiebeleid van provincie Limburg is opgenomen in bijlage IX van de omgevingsverordening. Hierin wordt onderscheidt gemaakt in financiële compensatie en compensatie in natura. In beginsel dient financiële compensatie toegepast te worden tenzij dit geen mogelijkheid is of dit om andere redenen niet de voorkeur heeft.

Afhankelijk van de ontwikkelingstijd en vervangbaarheid van de aan te tasten beheertypen is aanvullend op de één-op-één compensatie sprake van een kwaliteitstoeslag. De kwaliteitstoeslag

verschilt per categorie natuur vanwege de mate van vervangbaarheid en ontwikkelingstijd van het beheertype (figuur 3.1) (Bijlage IX, Artikel 4 Omgevingsverordening). De compensatie dient in beginsel gereed te zijn voor aanvang van de activiteit.

Categorie natuur	Vervangbaarheid	Ontwikkelingstijd	Kwaliteitstoeslag
1	snel	< 2 jaar	0%
2	gemakkelijk	2 - 25 jaar	33%
3	matig	25 - 100 jaar	66%
4	moeilijk of niet	> 110 jaar	> 66%, maximaal 100%

Figuur 3.1 Kwaliteitstoeslag per categorie natuur (Bron: bijlage IX, Omgevingsverordening provincie Limburg)

3.2 Groenblauwe mantel

Voor het vaststellen van een (nieuw) omgevingsplan moet door de gemeente in een motivering worden aangegeven hoe wordt omgegaan met de kernkwaliteiten “groene karakter” van de Groenblauwe mantel. Gemotiveerd moet worden of delen van de Groenblauwe mantel worden vernietigd, verstoord en/of versnipperd en hoe wordt omgegaan met de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten. Ook moet inzichtelijk worden gemaakt wat de effecten van de ontwikkelingen zijn op de natuurwaarden in aangrenzende gebieden van het NNL. Dit heeft betrekking op de verbindingsfuncties en bufferfuncties die de Groenblauwe mantel kan hebben voor de NNL-gebieden (Artikel 7.6 Omgevingsverordening).

De kernkwaliteiten van de Groenblauwe mantel zijn:

- Het groene karakter
- Het visueel-ruimtelijk karakter
- Het cultuurhistorisch erfgoed
- Het reliëf
- Ruimte voor water en waterberging in de laagten en beekdal

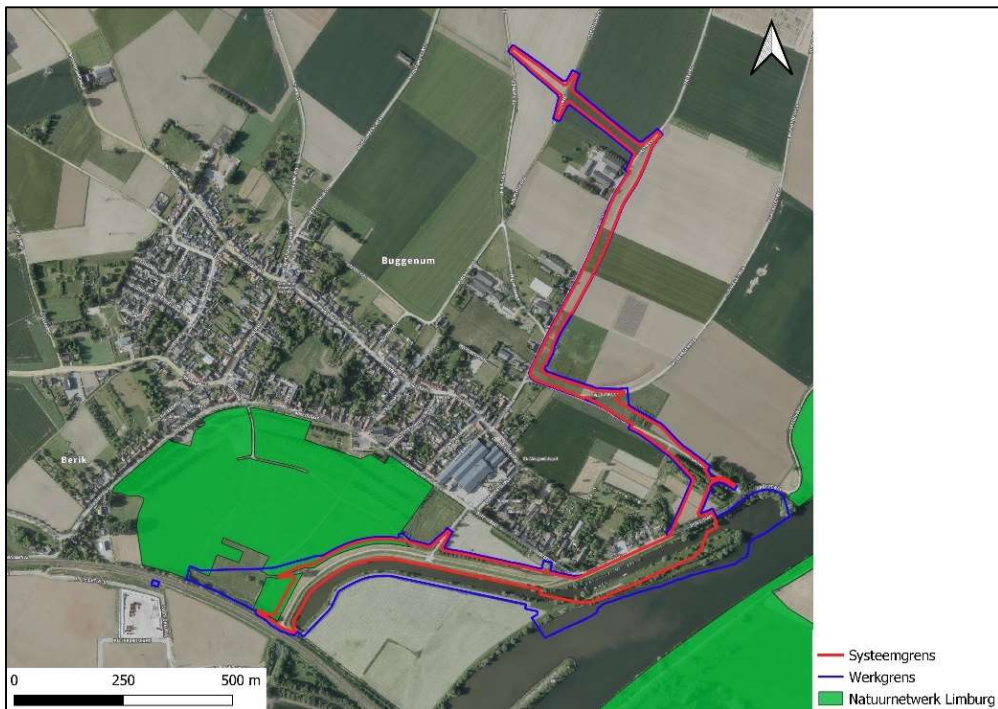
Voor de natuurcompensatie voor de Groenblauwe mantel geldt een één-op-één compensatie. De benodigde natuurcompensatie dient binnen de Groenblauwe mantel te worden gerealiseerd (Bijlage IX, Artikel 4, Omgevingsverordening).

4 Toetsing NNL en Groenblauwe mantel

4.1 Nee, tenzij-toets NNL

4.1.1 Ligging plangebied ten opzichte van de NNL

De ligging van het plangebied ten opzichte van het NNL is weergegeven in figuur 4.1 en 4.2. Het westelijk deel van het plangebied ligt voor een klein deel binnen de NNL. Aangezien hier sprake is van een plan moeten eventuele effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNL worden onderzocht en getoetst aan de provinciale regelgeving.

Figuur 4.1 Ligging van het plangebied met de systeemgrens (rood omlijnd) en werkgrens (blauw omlijnd) ten opzichte van het NNL (groene vlakken)

Figuur 4.2 Detailkaart ligging van het plangebied met de systeemgrens (rood omlijnd) en werkgrens (blauw omlijnd) ten opzichte van het NNL (groene vlakken)

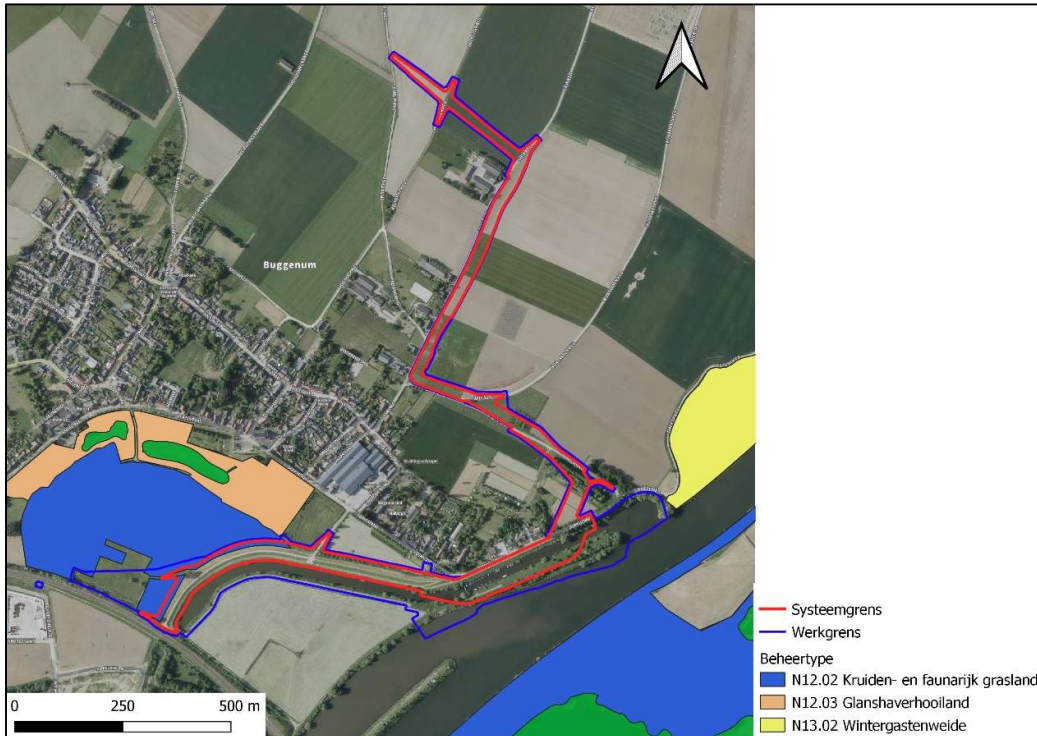
4.1.2 Wezenlijke kenmerken en waarden

Het NNL-gebied binnen het plangebied is aangewezen als beheertype Kruiden- en faunarijck grasland (N12.02) (figuur 4.3). Andere beheertypen zijn niet aanwezig binnen de begrenzing van de dijkversterking en het beoogde werkterrein. In de directe omgeving van het plangebied zijn ook de beheertypen Glanshaverhooiland (12.03) en Wintergastenweide (13.02) aanwezig. De ambitiebeheertypen voor het gebied zijn identiek aan de huidige beheertypen.

Kruiden- en faunarijck grasland (N12.02)

Kruiden- en faunarijck grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de andere typen graslanden behoren. De vegetatie kan behoren tot de verbonden van verschillende graslandvegetaties. Over het algemeen wordt het grasland extensief beweid of gehoid en niet of slechts licht bemest. Bij een goede kwaliteit wordt het beheertype gekenmerkt door een rijke variatie in structuur en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan algemeen voorkomende vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren.

De kwaliteit van het beheertype Kruiden- en faunarijck grasland binnen en rondom het plangebied is zeer beperkt. Het betreft een zeer 'jonge' natuurontwikkeling waarbij het beheertype nog verder moet door ontwikkelen. Hierdoor is het beheertype in de huidige status vooral van waarde voor de 'algemene biodiversiteit' en niet van belang (ook niet potentieel) voor bijzondere/zeldzamere soorten en vegetaties.

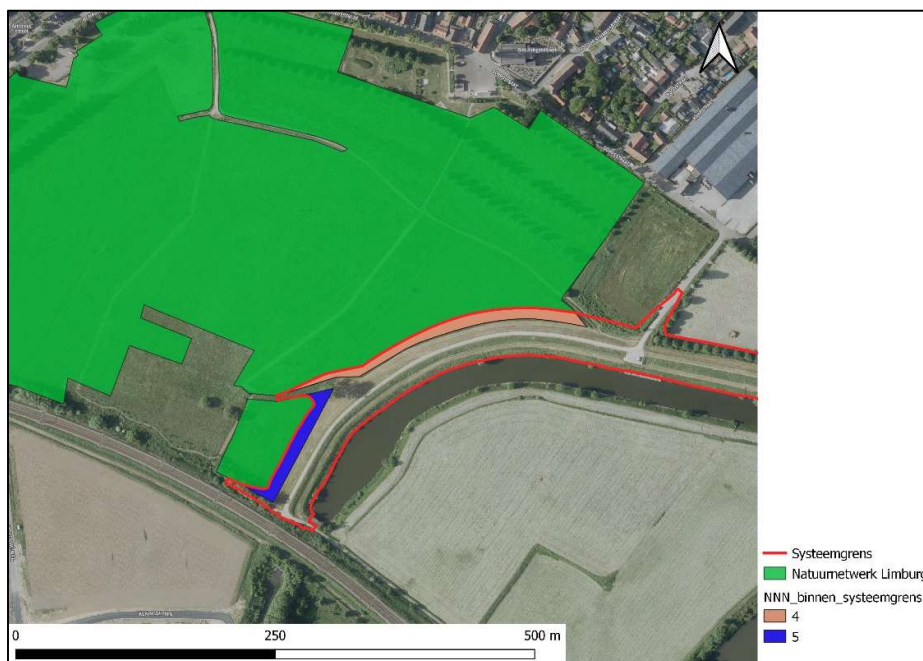
Figuur 4.3 Ligging van het plangebied (rood en blauw omlind) ten opzichte van de NNL met de beheertypen Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02), Glanshaverhooiland (N12.03) en Wintergastenweide (N13.02).

4.1.3 Oppervlakte

Door het voornemen gaat tijdelijk oppervlakte van het NNL verloren. Binnen de werkgrens (inclusief de systeemgrens) is sprake van een totale oppervlakteverlies van 12.582 m² (figuur 4.4). Binnen de systeemgrens is sprake van een totale oppervlakteverlies van 4.165 m² (figuur 4.5). Het oppervlakteverlies vindt uitsluitend tijdelijk plaats, doordat na de afronding van de werkzaamheden het beheertype wordt hersteld doordat het dijklichaam en werkterrein wordt ingezaaid met een inheems, kruidenrijk grassmengsel. Na een maximale ontwikkelingstijd van 2 jaar is geen sprake meer van het oppervlakteverlies en is het beheertype hersteld.

Figuur 4.4 Oppervlakteverlies NNL (geelgroen, oranje en paars vlak) binnen werkgrens (blauwe lijn) ten opzichte van het NNL (groen vlak)

Figuur 4.5 Oppervlakteverlies NNL (geelgroen, oranje en paars vlak) binnen systeemgrens (rode lijn) ten opzichte van het NNL (groen vlak)

4.1.4 Samenhang

Doordat sprake is van een tijdelijk oppervlakteverlies van het NNL neemt de robuustheid van het gebied tijdelijk af. Doordat de delen waar oppervlakteverlies optreden langs de rand van het NNL-gebied plaatsvindt en het gebied grotendeels onaangetast blijft, is geconcludeerd dat de samenhang van het gebied niet wezenlijk aangetast wordt. Van barrières is tijdens de uitvoering en na afronding van de werkzaamheden geen sprake, met uitzondering van het werkkerrein zelf. Het dijklichaam wordt namelijk grotendeels op of langs bestaande infrastructuur gerealiseerd, waardoor in de huidige situatie hier al sprake is van een barrièrevorming, optische verstoring en geluidsverstoring. Doordat geen nieuwe barrières ontstaan kunnen de vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren behorend bij het beheertype Kruiden- en faunarijck grasland zich door het gebied blijven verplaatsen.

Doordat de dijkversterking geen verkeersaantrekkende werking heeft en niet leidt tot intensiever gebruik van de weg worden negatieve effecten door barrièrewerking ook op de lange termijn, na afronding van de werkzaamheden, uitgesloten.

4.1.5 Verstoringfactoren

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is sprake van een tijdelijke toename van geluidsverstoring, trillingen en optische verstoring wat kan uitstralen naar de directe omgeving.

Het is mogelijk dat kleine zoogdieren en vogels enige afstand tot het plangebied behouden vanwege de geluidstoename en optische verstoring. Voor deze soorten is voldoende leefgebied in de directe omgeving van het plangebied aanwezig.

Voor de kenmerkende soorten van het beheertype zijn voornamelijk geschikte schuilmogelijkheden en beschikbaarheid van voedsel van belang. Deze factoren blijven in voldoende mate beschikbaar in het NNN-gebied grenzend aan het plangebied. Significante negatieve effecten door verstoringfactoren zijn daarmee uitgesloten voor de kenmerkende soorten van het beheertype Kruiden- en faunarijck grasland.

4.1.6 Conclusie Nee, tenzij-toets NNL

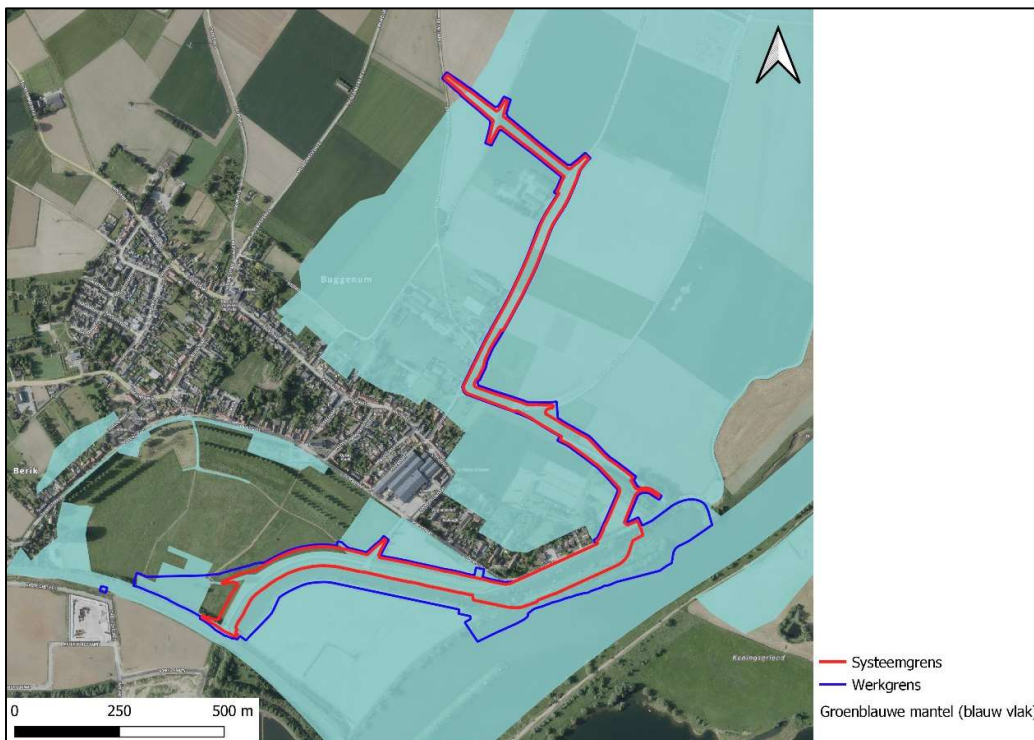
Voor de NNL kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Door de dijkversterking treedt tijdelijk oppervlakteverlies op van het beheertype Kruiden- en faunarijck grasland (N12.02). Vervolgstappen ten aanzien van het oppervlakteverlies zijn noodzakelijk. Deze zijn verder behandeld in hoofdstuk 5.
- De samenhang van het NNN-gebied blijft voldoende behouden en wordt niet significant aangetast door de dijkversterking. Vervolgstappen ten aanzien van de samenhang zijn niet noodzakelijk.
- Verstoringfactoren leiden niet tot een significant negatief effect op de kenmerkende soorten van het beheertype Kruiden- en faunarijck grasland (N12.02). Vervolgstappen ten aanzien van de verstoringfactoren zijn niet noodzakelijk.

4.2 Toetsing Groenblauwe mantel

4.2.1 Ligging plangebied ten opzichte van de Groenblauwe mantel

De ligging van het plangebied ten opzichte van de Groenblauwe mantel is weergegeven in figuur 4.6. Het plangebied ligt bijna volledig binnen de Groenblauwe mantel. Aangezien hier sprake is van een plan moeten eventuele effecten op de Groenblauwe mantel moeten de effecten worden onderzocht en getoetst aan de provinciale regelgeving.

Figuur 4.6 Ligging van het plangebied met de systeemgrens (rood omlijnd) en werkgrens (blauw omlijnd) ten opzichte van de Groenblauwe mantel (blauw vlak)

4.2.2 Mogelijke effecten op de Groenblauwe mantel

Het plangebied ligt binnen de Groenblauwe mantel (figuur 4.6). Aangezien voor het plangebied een wijziging van het omgevingsplan noodzakelijk is, is een motivering voor de activiteiten die binnen de Groenblauwe mantel plaatsvinden noodzakelijk.

In de atlas Limburg van provincie Limburg is weergegeven welke specifieke landschapskenmerken voorkomen binnen het plangebied. Deze landschapskenmerken zijn onderverdeeld in 3 bouwstenen en weergegeven in tabel 4.1. Samenvattend kan geconcludeerd worden dat het plangebied binnen de landschapsstructuur riviervlakte (zuidelijk deel plangebied, ten westen van Buggenum) en oud bouwland in rivierengebied (noordelijk deel plangebied, ten oosten van Buggenum) valt. Daarom zijn de landschapstypen rivierdal en velden aangehouden in het document 'Landschapskader Noord- en Midden-Limburg' (Provincie Limburg, 2009) om de

waarde van de kernkwaliteiten binnen het plangebied te bepalen en de effect die de ontwikkeling binnen het plangebied heeft op deze kernkwaliteiten. Voor deze bepaling heeft geen veldbezoek plaatsgevonden.

Tabel 4.1 Specifieke landschapskenmerken voor bouwsteen 1, 2 en 3 (www.portal.prvlimburg.nl/viewer)

	Bouwsteen 1: natuurlijk fundament	Bouwsteen 2: gebruik en patroon in de tijd	Bouwsteen 3: Ruimte-massa huidige situatie
Aardkundige waarden	X		
Besloten door gebouwen			X
Bos		X	X
Droge heideontginning		X	
Groenelementen		X	X
Halfopen door groen en bebouwingsarm			X
Halfopen door groen met verspreide gebouwen			X
Infrastructuur		X	
Open en bebouwingsvrij			X
Oud bouwland, veld		X	
Oud grasland			
Oude stads- en dorpskernen		X	
Randen en breuken	X		
Rivierdal	X		
Van nature natte gronden	X		
Water	X	X	
Waterloop	X		
Weg ouder dan 1806		X	
Weide en akker		X	

4.2.3 Groene karakter

Binnen het plangebied zijn verspreid enkele bomenrijen aanwezig. Voor de aanleg van het dijklichaam worden vermoedelijk enkele bomenrijen (gedeeltelijk) gekapt. Doordat het maar enkele bomenrijen betreft, de bossen en bomenrijen in de omgeving behouden blijven en wanneer het dijklichaam ingezaaid wordt met een inheems kruidenrijk grasmengsel (vanzelfsprekend passend binnen de voorwaarden voor erosiebestendigheid) blijft de kernkwaliteit groene karakter van de Groenblauwe mantel in de landschappen rivierdal en velden behouden.

4.2.4 Visueel-ruimtelijk karakter

Het halfopen karakter van het rivierdal wordt behouden en niet aangetast door de aanleg van een dijklichaam, doordat het dijklichaam op plaatsen met bestaande infrastructuur komt, langs de randen van de open graslanden. Dit wegenpatroon komt overeen met het landschapstype.

Doordat het plangebied grotendeels de bestaande infrastructuur volgt wordt ook het open karakter van het landschap velden behouden. In het noordelijk deel van het plangebied loopt het dijklichaam richting het noordwesten haaks op de Arixweg door naar de Meiboomkensweg. Op deze locatie is geen bestaande infrastructuur aanwezig en loopt het dijklichaam door aanwezige agrarische percelen heen. Aangezien dit een relatief kleine oppervlakte betreft van het gehele gebied dat is toegewezen als velden is geconcludeerd dat de kernkwaliteit visueel-ruimtelijk karakter van de Groenblauwe mantel van het landschapstype behouden wordt.

4.2.5 Cultuurhistorisch erfgoed

Doordat het dijklichaam grotendeels bestaande infrastructuur volgt blijven de vruchtbare gronden en oude stads- en dorpskernen binnen het rivierdal behouden. Aantasting van de kernkwaliteit van de Groenblauwe mantel van het landschapstype rivierdal is daarom niet aan de orde.

Doordat het dijklichaam grotendeels bestaande infrastructuur volgt, oude stads- en dorpskernen behouden worden en maar voor een relatief klein deel in het noordelijk deel van het plangebied agrarische percelen doorkruist blijven de oude landbouwgronden behouden. Aantasting van de kernkwaliteit van de Groenblauwe mantel van het landschapstype velden is daarom niet aan de orde.

4.2.6 Reliëf

In het noordelijk deel van het plangebied doorkruist het dijklichaam een terraswand. Doordat dit een relatief kleine oppervlakte betreft en deze alleen doorkruist wordt door het dijklichaam blijft de terraswand als lijnvormig element aanwezig in het landschap. Aantasting van de kernkwaliteit reliëf van de Groenblauwe mantel van de landschapstypen rivierdal en velden is daarom niet aan de orde.

4.2.7 Ruimte voor water en waterberging in laagten en beekdal

De dijkversterking is nodig binnen het gebied, omdat de kering in de huidige situatie niet hoog en sterk genoeg is om Buggenum in de toekomst te beschermen tegen hoogwater. De ruimte voor water en waterberging binnen de Groenblauwe mantel blijft gelijk en wordt niet aangetast door de dijkversterking. Aantasting van de kernkwaliteit van de Groenblauwe mantel van de landschapstypen rivierdal en velden is daarom niet aan de orde.

4.2.8 Externe werking Groenblauwe mantel – NNL

Tijdens de aanlegfase kunnen werkzaamheden binnen de Groenblauwe mantel leiden tot verstoring binnen de beheertypen van het NNL. Dit betreffen tijdelijke effecten welke op de lange termijn, in de gebruiksfase, niet meer aan de orde zijn.

Het dijklichaam wordt grotendeels op de plek van bestaande infrastructuur gerealiseerd, waardoor in de huidige situatie al sprake is van barrièrevorming, optische verstoring en geluidsverstoring voor soorten behorend bij het beheertype. Onder voorwaarde dat de dijkversterking geen verkeersaantrekkende werking heeft en niet leidt tot intensiever gebruik van de weg worden negatieve effecten door externe werking op het NNL voor de gebruiksfase uitgesloten.

4.2.9 Conclusie Groenblauwe mantel

Voor de Groenblauwe mantel kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Negatieve effecten op de kernkwaliteiten van de landschapstypen rivierdal en velden worden uitgesloten onder de volgende voorwaarden. Het nemen van vervolgstappen is dan niet noodzakelijk.
- Het nieuwe dijklichaam wordt ingezaaid met een inheems gras- en kruidenmengsel en het maaibeheer wordt afgestemd op de ontwikkeling en het behoud van bloemrijk grasland.
- De dijkversterking heeft geen verkeersaantrekkende werking en leidt niet tot intensiever gebruik van de weg.
- Negatieve effecten door externe werking op het NNL worden niet verwacht. Vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

5 Compensatieopgave NNL

5.1 Compensatieverplichting

In figuur 4.2 en 4.3 is weergegeven waar tijdelijk oppervlakteverlies van het NNL optreedt binnen het plangebied door het beoogd voornemen. Door de uitvoering van de werkzaamheden gaat in totaal 12.582 m² van het NNL tijdelijk verloren binnen de werkgrens en systeemgrens.

Voor Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) geldt een ontwikkelingstermijn van 2-25 jaar. Doorgaans geldt voor deze ontwikkelingstermijn voor de natura compensatie een toeslag van 1/3 van de oppervlakte waar oppervlakteverlies optreedt (Bijlage IX, Artikel 4 Omgevingsverordening). Aangezien door het beoogd voornemen uitsluitend sprake is van een tijdelijk oppervlakteverlies van het NNL, het beheertype na afronding van de werkzaamheden wordt hersteld, het beoogd voornemen een beperkte impact op bestaande en potentiële natuurwaarden en de kwaliteit van het bestaande Kruiden- en faunarijk grasland beperkt is, is beoordeeld dat een toeslag van de compensatieopgave in deze situatie niet noodzakelijk is. Het beheertype binnen het plangebied is snel vervangbaar (<2 jaar) en de abiotische randvoorwaarden zijn eenvoudig om te realiseren.

Inrichting

Het gehele dijklichaam wordt ingezaaid met een inheems, kruidenrijk grasmengsel. Dit kruidenrijk grasmengsel dient passend te zijn bij de vegetaties van het beheertype Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Op termijn kan dit zich onder invloed van vershraling mogelijk door ontwikkelen naar Glanshaverhooiland (N12.03).

Door het beheertype Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) over de gehele lengte van de dijkversterking te ontwikkelen wordt de samenhang van het NNN-gebied verbeterd. De dijkversterking maakt dan een robuuste verbinding tussen het NNN-gebied aan de westkant van het plangebied en het NNN-gebied aan de oostkant van het plangebied mogelijk.

Doordat het NNL waar oppervlakteverlies plaatsvindt ter plaatse, direct na afronding van de dijkversterking wordt hersteld en de samenhang van het NNN-gebied wordt verbeterd, is

beoordeeld dat in deze situatie afgeweken kan worden van de voorwaarde uit de omgevingsverordening om de compensatie gereed te hebben voor aanvang van de activiteit. Doordat het NNL op dezelfde locatie wordt hersteld en teruggebracht, is het niet mogelijk om deze compensatie vooraf het beoogd voornemen gereed te hebben.

Beheer

Het noodzakelijke beheer bestaat naar verwachting initieel uit 2 x per jaar maaien met afvoer van maaisel. Bij het maaien kan (ten behoeve van fauna) pleksgewijs wat vegetatie worden overgeslagen. Bij voldoende verschraling kan de maaifrequentie mogelijk op lange termijn worden verminderd tot 1 jaarlijkse maaibeurt.

5.2 Conclusie

Voor de NNL compensatieopgave kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Het beheertype Kruiden- en faunarijkgasland (N12.02) dient ter plaatse hersteld te worden door het dijklichaam na afronding van de werkzaamheden in te zaaien met een passend, inheems kruidenrijk grasmengsel
- De ontwikkeltijd van het Kruiden- en faunarijk grasland binnen het plangebied bedraagt naar verwachting minder dan 2 jaar
- Initieel bestaat het noodzakelijk beheer uit 2 x per jaar maaien inclusief afvoeren van maaisel
- Het wordt aanbevolen om deze rapportage ter beoordeling voor te leggen aan het bevoegd gezag, omdat afgeweken wordt van 2 van de voorwaarden uit de omgevingsverordening (Bijlage IX, Artikel 4). Afgeweken wordt van de voorwaarde om de compensatie voor aanvang van de werkzaamheden gereed te hebben en de toeslag opgave voor de compensatie van categorie 2.

6 Literatuur

Provincie Limburg, 2009. Landschapskader Noord- en Midden-Limburg. Eerste herziene druk, d.d. 10 juli 2009.

Ministerie van LNV, 2007. Spelregels EHS; Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS. Versie 29 mei 2007.

Internetpagina's:

- www.limburg.viewer.owo.planoview.nl
- www.portal.prvlimburg.nl/viewer
- www.bij12.nl

Bijlage 1 Uitvoeringsplan Buggenum